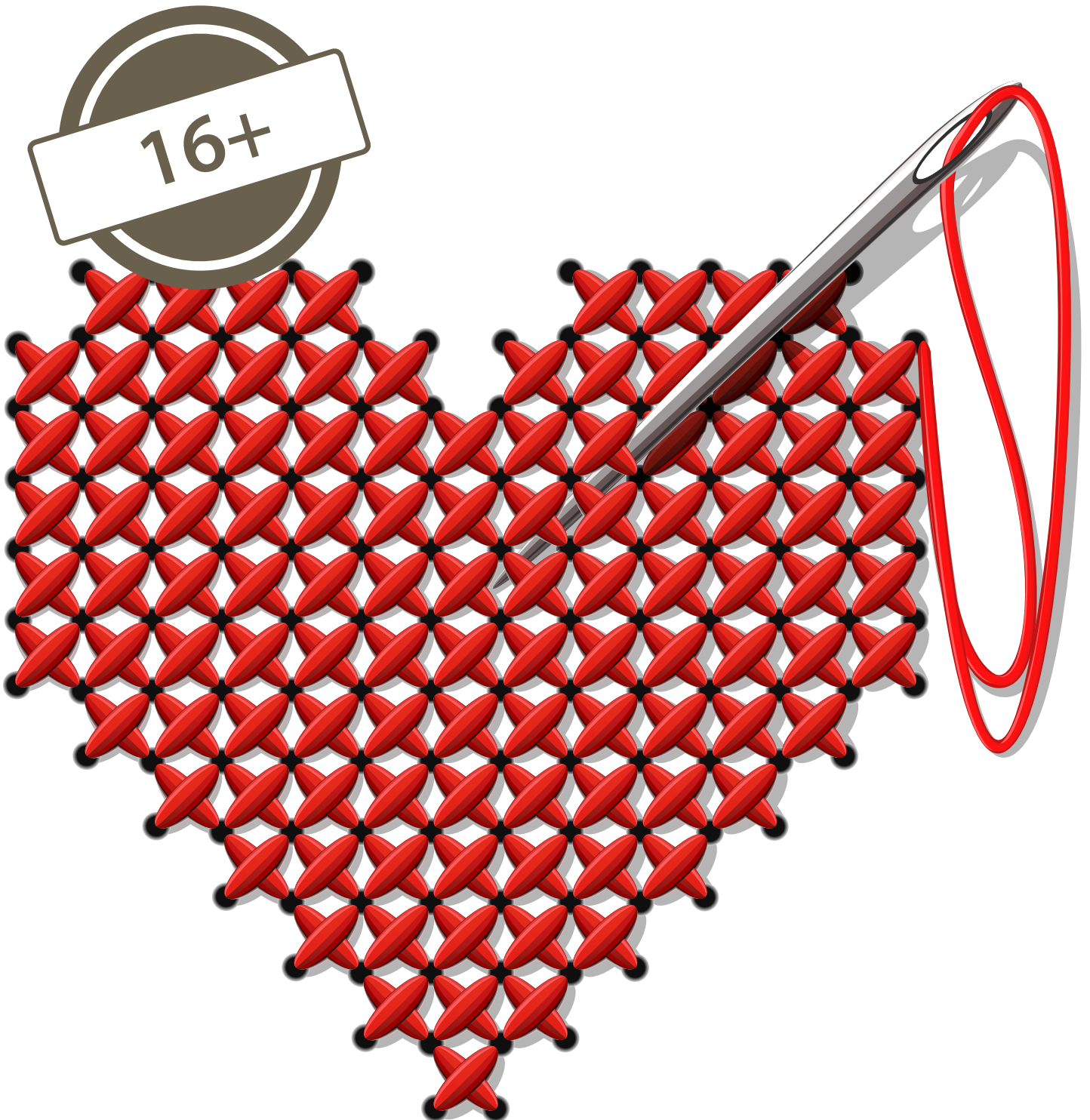

Sammenhengen

16+

Redaktør:

Christian Otto Ruge

Redaksjon:

Line Marie Røssstad Løge og Margrethe Kollerud Overskott

Skribenter/bidragstere:

1: Sissel Muan

2, 3 og 4: Kristine Hjellen

5 og 6: Eivind Risholm

Design:

Hanne Liv Gryting

Bilder:

Stock.adobe.com

Digitaltrykk:

Norsk Aero AS

Utgitt:

Juni 2019

Innledning

Om verktøyet

«Jakten på sammenhengen – Bibel i fokus» er et trosopplæringsverktøy i Acta – barn og unge i Normisjon. Verktøyet har sitt opphav fra regionene Vestfold/Buskerud og Telemark, og er etter hvert blitt et nasjonalt konsept som hele organisasjonen samarbeider om. Målet er at det skal bidra til en grunnleggende og helhetlig trosopplæring for våre medlemmer fra de begynner på skolen til de er ferdige med ungdomstiden. Verktøyet skal være enkelt å bruke for leder og gi god, spennende, relevant og alderstilpasset undervisning for deltakerne. Aldersgruppene verktøyet er utviklet for er 1.–4. trinn, 5.–7. trinn, 8.–10. trinn og 16+. Vi ønsker at barn og unge i organisasjonen vår, både på leirer, i smågrupper, i menigheter, i husfelleskap og i lokallag skal bli kjent med «den store historien». Den begynner med Gud som skaper og ender i håpet vi har i Jesus Kristus, det evige livet med Gud.

Vår visjon er:

«Med Bibelen i fokus oppdager vi at vi er Guds barn, forstår vi at Guds kjærlighet gjelder alle, opplever vi at Guds ord er relevant og vi blir inspirert til å leve som disipler av Jesus Kristus.»

«Jakten på sammenhengen – Bibel i fokus» er delt opp i seks semestre/tema med opplegg for totalt 36 samlinger pr. aldersgruppe (og 144 samlinger for hele aldersspennet). Temaene er:

- Skaperen
- Jesus
- Kirken
- Disippelliv
- Guds rike
- Sammenhengen

Om dette heftet

Overskriften for dette heftet er «Sammenhengen», og heftet sikter på å knytte ulike deler av frelseshistorien sammen til en helhet: Det hele begynner med skapelsen og syndefallet, og fortsetter med utvelgelsen av et folk, konger, profeter, den gamle og den nye pakten og Jesu gjenkomst – alt sammen som et vitnesbyrd om Guds makt, visdom og kjærlighet.

Innholdet i dette heftet er tilpasset ungdom på 16 år og oppover og hver samling inneholder en referanse til en bibeltekst, input, spørsmål til samtale, en utfordring og en praksis. I tillegg er det flere bibeltekster man kan benytte seg av om man ønsker å dykke litt dypere ned i tematikken. Da kan for eksempel to og to ungdommer gå sammen for å lese en av tekstene, snakke om den og fortelle om den til de andre i gruppa. Spørsmålene er ment som en hjelp til samtale. Det er ikke nødvendig at alle spørsmålene går gjennom, det viktigste er at samtalen går naturlig. Punktet «praksis» er ment som en hjelp til å praktisere det som er snakket om. Det vil også gi deltakerne personlige erfaringer av kristne trospraksiser i en trygg setting. Ukas «utfordring» er ment som en utfordring til å leve det daglige disippellivet gjennom uka.

Lykke til med semesteret! Vi håper dere får god nytte og glede av dette trosopplæringsverktøyet!

Christian Otto Ruge
Redaktør

Innhold

- 1** *Det var en gang* 6
- 2** *Guds utvalgte folk* 9
- 3** *Konger og profeter* 11
- 4** *Den nye pakten* 14
- 5** *Jesu gjenkomst* 17
- 6** *Sammenhengen* 19

Misjonsfokus

KOMPIS

Kompis er Actas fastgiver tjeneste for ungdom og studenter. Ved å gi til Kompis støtter dere Normisjon og Actas internasjonale arbeid. Misjonsarbeid i utlandet er en stor del av vårt arbeid, og med Kompis ønsker vi å gjøre misjon til en naturlig del av ungdomsarbeidet i lokallag og på leir. Denne målsettingen passer godt til Actas visjon, som er «grensesprengende fellesskap der barn og unge møter, følger og ærer Jesus Kristus». Det er ord med mange muligheter! Som kristne er vi både kalt til å dele evangeliet om Jesus Kristus, og til å gi videre av det vi selv har fått. Derfor er en av målsettingene i Kompis å løfte blikket utover de fysiske landegrensene. Jesus gikk til de aller fattigste i samfunnet, og det ønsker vi at dagens ungdom også skal få være med på! Å være et misjone-rende fellesskap handler ikke kun om å forkynde på ungdomsklubben eller på leir. Det handler også om å gjøre noe i praksis. Her er Kompis et godt verktøy; konseptet er konkret, og vi erfarer at det er enkelt å engasjere seg i prosjektet.

Om Kompis-prosjektet

I Kompis bytter vi prosjekt med jevne mellomrom, og i årene fremover er vi i India og Bangladesh. Begge land preges av enorme forskjeller mellom fattige og rike, og mange unge mangler gode utdanningstilbud der de bor. Korrupsjon, menneskehandel og tvangsarbeid er i tillegg svært utbredt, og preger særlig ungdommer fra etniske minoritetsgrupper. For å møte disse utfordringene satser Kompis på skolegang for unge. I Bangladesh støtter vi for tiden Martin Luther College, og i India samarbeider vi med en lokal organisasjon om yrkes-skolen Lahanti Institute of Multiple Skills (LIMS). På LIMS får ungdommer lære seg ferdigheter som er relevante for arbeidsmarkedet i regionen. Skolen skaper viktige alternativer til den utnyttende og helseskadelige steinknuser-industrien som for mange er eneste mulighet for arbeid. Begge skolene er tilrettelagt for

fattige landsbyungdommer som ikke har råd til å betale kostnadene tilknyttet skolegang. Pengene Kompis samler inn dekker derfor stipend, internatopphold og skolemateriell.

For 100 kroner/mnd. gir man stipend til en student, og for 200 kroner/mnd. dekkes bo-utgiftene på internat. Utdanning er vårt viktigste verktøy for å løfte mennesker ut av fattigdom. Det gir unge ressursene de trenger for å skape endring i sitt eget liv og i samfunnet.

Bli et KOMPIS-lokallag!

Flere Acta-lag og -leirer gir allerede kollekt til Kompis, og mulighetene er mange for å engasjere barn og unge for misjon. Vår erfaring er at det å gi ikke kommer av seg selv, det må læres. Det å vise barn og unge at de kan skape endring i verden rundt seg er en verdi i seg selv. Derfor har vi utviklet materiell som enkelt kan brukes for ulike aldersgrupper. Misjonspakka inneholder bilder fra felt, undervisningsmateriell, filmer, tips til innsamlingsaktiviteter, maler, skjemaer og quiz. Med Misjonspakka ønsker vi å gjøre det lettere for ungdom å skape egne initiativer. Vi håper også det kan være en ressurs for ungdomsledere som ønsker å introdusere misjon og internasjonale perspektiver som fokus i lokallaget. Pakka er gratis, og kan lastes ned her: www.blikompis.no/misjons-pakka.

Følg gjerne Kompis på sosiale medier: @blikompis på Instagram og «utdanning for livet» på Facebook. Har dere spørsmål kan disse rettes til kompis@normisjon.no.

Det var en gang

Hensikt med samlingen

Forstå hvorfor Gud skapte oss.

Bibel: Johannes 1,1-5

Input

Slik starter Bibelen. Vi leser om hvordan Gud skapte verden ut fra ingenting. Først lyset, så vann, landområder, grønne vekster, fiskene og fuglene, dyrene og til slutt menneskene. Gud skapte lyset først, og på den tredje dagen satte han solen til å lyse om dagen og månen til å lyse om natten. Det første lyset må altså ha vært noe annet enn sola. Gud så at lyset var godt og han skilte lyset fra mørket. Når vi leser fra Johannes 1 kjenner vi igjen dette lyset. Det sanne lys, som lyser for hvert menneske; Jesus.

Skapelsesfortellingen er skrevet i en poetisk stil, og vi finner ikke alle fakta om hva som faktisk skjedde da Gud skapte verden. Hovedmålet med beretningen er nok heller å gi oss en forståelse av at, og hvorfor, mer enn akkurat hvordan Gud skapte verden. Skulle Gud ha gitt oss alle detaljer om hvordan hadde det nok ikke blitt plass i en bok, og ingen hadde kunnet lese eller skjønne det som sto der. Men, vi kan forstå hvorfor han skapte, ut fra det vi leser. Etter hver nye ting Gud skaper sier Han «det var godt». Han liker det han ser, og i den allmechtige Guds hellige øyne, er det godt. Verden er god. Alt er skapt i kjærlighet.

Av alle ting Gud skaper, gjør han det litt annerledes når det kommer til skapelsen av mennesket. Det første Gud skaper, sier han at skal bli til – og så blir det til. «Bli lys» sa Gud – og så ble det lys. Dette er en slags befaling om at noe skal skje, noe Gud har makt til å gjøre. Jeg er likevel glad for at Gud ikke skaper mennesket på denne måten. Han kunne sikkert gjort det, sagt «bli menneske!», og så hadde Adam dukket opp. Men, i stedet bøyer Gud seg ned, tar litt jord fra marken og former mennesket. Han lager det med hendene sine, og blåser liv inn i nesen til Adam så han blir levende. Så nært og fint, og mye mer personlig enn å «befale» mennesket til å bli til. Tenk deg at det første Adam får se, er ansiktet til Gud, som nettopp har blåst liv inn i nesen hans. På samme måte blir Eva formet, det står at Gud tok et ribben av Adam og fylte igjen med kjøtt. Så førte Gud Eva til Adam, noe som betyr at Eva hadde fått være sammen med Gud før hun traff Adam. Gud, som er kjærlighet, var menneskenes første opplevelse. De fikk kjenne på en fullkommen, ubetinget kjærlighet. Hele måten mennesket ble skapt på vitner om at motivasjonen var kjærlighet. Når vi leser om edens hage, som Adam og Eva ble skapt inn i, høres det fantastisk ut. «De hadde alle slags trær som var herlige å se på, og gode å spise av», står det. Mennes-

kenes oppgave var å forvalte jorden, og å råde over den. Det var bare en ting de ikke kunne gjøre; spise av kunnskapens tre. Men, menneskene ble fristet av Satan til å gå imot det Gud hadde sagt. Adam og Eva spiste av frukten fra kunnskapens tre og fikk kjennskap til godt og vondt. Gud måtte kaste Adam og Eva ut fra hagen så de ikke også spiste av livstreet, og fikk evig liv mens de var i synd. Menneskene måtte nå leve i en verden hvor sykdom, mørke og død kom inn.

Adam og Eva var skapt til å leve i en fullkommen verden, elsket av Gud, uten død eller noe annet vondt. Dette var også den verden vi var ment til å leve i - men nå lever vi i den verden Adam og Eva ble kastet ut til. Straffen som kom inn i menneskenes liv var døden, og alt det vonde døden fører med seg. Sorg, sykdom, lidelse og ondskap var ikke ting vi var ment til å oppleve. Hjertene våre er ikke laget for å skulle tåle noe av dette. Det er derfor ikke så rart at vi kjenner på smerte når vonde ting skjer. Det har aldri vært meningen at vi

skulle kjenne på noen av disse følelsene i det hele tatt. Vi er skapt til å leve evig, i fullkommen kjærlighet. Hjertene våre er designet for å elske, og å elskes. Problemet vårt i denne verden er at det ikke skjer. Hver dag opplever vi noe som minner oss om at vi lever i en annen verden enn vi var ment til å gjøre. Vi skulle ønske det var fred, og at alle hadde mat nok og en familie å være sammen med.

De gode nyhetene er at Jesus, da han døde for oss, åpnet en vei for oss tilbake til den verden vi opprinnelig ble skapt inn i. Vi skal få komme tilbake til Gud, til det livet vi var ment til å leve. Døden er ikke lenger en slutt på livet, men en start på det nye livet. Jesus tok straffen for oss. Det som står i Bibelen om himmelen, at det ikke skal være noe vondt der, at ingen skal gråte og at ingen skal lide nød, er akkurat det samme som det Adam og Eva hadde i Edens hage. Vi skal hjem igjen, tilbake til Gud og hans fullkomne verden. Det er derfor vi er skapt. Og i Jesus får vi allerede en forsmak på det nye livet, her på jorden.

Spørsmål

1. Hvorfor skapte Gud menneskene?
2. Hva var Adams første opplevelse?
3. Hvorfor skapte Gud både mannen og kvinnen?
4. Hvorfor skapte Gud kunnskapens tre, hvis han visste at Adam og Eva kom til å spise av treet?
5. Hva tror du er grunnen til at vi noen ganger lengter etter en bedre verden?

Ukas utfordring

Prøv å finne ut litt mer om deg selv.
Hvilke egenskaper har Gud gitt deg?
Hvordan kan du bruke disse egenskapene til å speile Guds kjærlighet til andre?

Andre bibellekster

1. Kol 1,15-20
Joh. åp. 21,1-4

Praksis

- Les gjennom skapelsesberetningen 1. Mos kap. 1-2.
- Legg merke til de gangene det står «Gud så at det var godt». Hvorfor tror du det står så ofte?
- Tenk på hva det betyr at Gud formet oss.

2

Guds utvalgte folk

Hensikt

Se sammenhengen mellom Tabernakelet som Moses bygde i ørkenen og tempelet i Jerusalem. Se hvordan israelittene i gammeltestamentlig tid kunne få nærvær med Gud, og hvordan vi kan ha et nærvær med Gud i dag.

Bibel:

**2. Mosebok 40; 1-4,
20-21; 34-38**

Input

Hvor finner jeg Gud? Hvor finner jeg Guds nærvær? Kanskje har du lurt på det noen ganger. Hvor er han egentlig?

I 2. Mosebok kan vi lese om israelittene – Guds utvalgte folk – som levde i ørkenen. Der mottok Moses de 10 budene fra Gud, og han delte dem med resten av folket. Dette var grunnlaget for den første pakten Gud opprettet med menneskene på jorden. I forbindelse med de 10 bud ga Gud israelittene et løfte: «Dersom dere nå vil lytte til mine ord, og holde min pakt, så skal dere være min eiendom framfor alle andre folk; for hele jorden er min. Dere skal være et kongerike av prester og et hellig folk for meg». (2 Mos 19,5-6)

Videre kan vi lese om et møtetelt som Herren påla Moses å lage. Dette kaltes «tabernaklet». Her skulle paktkisten med de 10 bud ligge, og det skulle henges et forheng foran selve kisten. Området innenfor forhenget ble kalt «det aller helligste». Videre hadde Gud mange og detaljerte instruksjoner om hvordan resten av tabernaklet skulle ordnes, både på innsiden og utsiden. Tabernaklet var et mobilt telt som skulle flyttes så lenge israelittene var på

vandring i ørkenen, helt til de kom fram til det lovede landet som Gud skulle gi dem, og de kunne bygge et fast tempel der – dette ble til slutt bygget i Jerusalem. Ved å bygge tabernakelet lagde Moses en jordisk bolig for Gud; «La dem så reise en helligdom for meg, og jeg vil bo midt iblant dem» (2. Mosebok 25,8). Guds nærvær skulle være midt iblant dem og Gud skulle tale til Moses ved paktkisten.

Det var altså bare i det aller helligste, innenfor forhenget der paktkisten sto, at man kunne komme helt nær Gud. Og det var strenge regler for hvem som kunne gå inn dit, og når. Det var kun mulig én gang i året, og det var kun Moses, og etter hvert øverstepresten, som kunne gjøre det. Det var ganske begrenset tilgang, altså. Heldigvis hadde Gud en løsning for både israelittene og alle andre – ja, for meg og deg. Ved Jesu død på korset revnet nemlig forhenget til det aller helligste i tempelet. Det betyr at begrensningen rundt Guds nærhet, som hadde vart helt frem til da, ble fjernet. Jesu død åpnet for fri tilgang til Gud når som helst, hvor som helst og for hvem som helst, ikke bare for israelittene. Guds

folk er oss, nå, vi som tror på Jesus, og vi trenger ikke lenger gå til ett spesielt sted for å finne Guds nærvær. Vi trenger ikke oppsøke en kirke eller et bedehus for å finne Guds nærvær. Vi trenger ikke være øverstprester, kle oss på den og den måten, komme til riktig tid eller ha alt i livet på plass for å erfare Guds nærvær. Jesus fiksa det da han døde for oss på korset.

Vi som tror på Jesus har fått Den hellige ånd. At vi har denne ånden betyr rett og

slett at vi har Gud i oss hele tiden – han er nærmere enn noen annen kan være. Det er ikke en følelse, heldigvis, for følelser er noe som fort kan forandre seg, men det er noe vi kan stole på. Er du usikker så finner du mange vers i Bibelen som forteller oss nettopp det;

«Og jeg vil be Faderen, og han skal gi dere en annen talsmann, som skal bli hos dere for alltid: sannhetens Ånd».
(Johannes 14,16)

Spørsmål

1. Hva tenker du om ordningen Gud hadde før Jesus kom, med at kun noen få kunne ha nærvær med han i det aller helligste?
2. Hvorfor tror du det var slik?
3. Hvordan kan vi som tror på Gud være sikre på at vi har han (Den hellige ånd) i oss?
4. Har du noen gang opplevd Guds nærvær på en spesiell måte?
5. Hvordan kan det å lese i Bibelen og be være med på å bekrefte at vi har Den hellige ånd i oss?

Praksis

Les misjonsbefalingen og se hvilket løfte Jesus kommer med i siste vers (Matteus 28,16-20).

Be om at Gud må vise sitt nærvær til deg på stadig nye måter. Det finnes ikke bare én måte å oppleve at Gud er nær på. Og husk at det ikke handler om følelser, men at uansett hvordan vi føler det kan vi stole på at Gud er nær i alt.

Andre bibellekster

2. Mosebok 25,8   Johannes 14,16
Romerne 10,9-13   Matteus 28,16-20

Ukas utfordring

Tenk på om du kan gjøre en uventet god tjeneste for noen du kjenner, en nabo, en venn eller kanskje en tilfeldig person du møter denne uka – og prøv det ut.

3

Konger og profeter

Hensikt med samlingen

Forstå sammenhengen mellom kongene og profetene i Det gamle testamentet og det vi leser om i Det nye testamentet.

Bibel: Jesaja 53

Input

I Det gamle testamentet hører vi en god del om konger og profeter, og det er ikke så rart når vi finner en ca 500 år lang periode fra 1040 – til 586 før Kristus som kalles «kongetiden». Kjentetegnet for perioden var at Israel var styrt av mange ulike konger og vi ser en historie hvor folket stadig prøvde å finne den «perfekte» konge, men innså at det ikke var så lett. Gud, som selv egentlig var Israels konge, sendte profeter for å fortelle kongene hva som var sin vilje, med mer eller mindre hell. Noen av kongene lyttet i større grad til Guds ord gjennom profetene enn andre. Mange av kongene var mer opptatt av avgudsdyrkelse, egoisme og selvopptatthet enn å følge Gud og hans bud. Likevel står noen av kongene fra denne tiden fram som gode forbilder for oss, selv om heller ikke disse var perfekte.

David var en slik konge. Som ung gutt ble han utvalgt av Gud til oppdraget med å være konge for folket hans. Gud sendte da profeten Samuel for å peke ham ut, og for å salve ham til dette oppdraget. Slik gikk det til:

«Slik lot Isai de sju sønnene sine tre fram for Samuel; men Samuel sa til Isai: «Herren har ikke utvalgt noen av disse.» Da

spurte Samuel: «Var dette alle guttene dine?» «Nei,» svarte Isai, «det er enda en igjen, den yngste. Han er ute og gjeter småfeet.» «Send bud etter ham!» sa Samuel. «Vi setter oss ikke til bords før han kommer.» Så sendte Isai bud etter ham. Han var rødkinnet, hadde vakre øyne og fagert utseende. Herren sa: «Reis deg og salv ham, for han er det.» Da tok Samuel oljehornet og salvet ham der han stod blant brødrene sine.» (1. Samuelsbok 16,10–13)

Veien var likevel lang før David faktisk ble Israels konge. Først tjenestegjorde han hos Saul, som var konge på den tiden, han kjempet og vant mot Goliat, ble hærfører og fikk både koner og barn. Som 30-åring ble han endelig konge over Israel og Judea. Fortellingene fra Davids liv er både spennende og interessante, men det var sjokkerende hvor mye galt David faktisk gjorde, og hvilke valg han tok, også imot Guds vilje. Da tenker jeg at de andre kongene, som ikke brydde seg om Guds ord i det hele tatt, jammen ikke kunne ha gjort mye bra! Likevel står altså David fram som en av de gode kongene på denne tiden, en mann som Gud var så fornøyd med at han til og med lovet at hans ætt skulle vare evig. Senere vet vi at også Jesus var av «Davids hus og ætt».

Det kan faktisk gi oss litt frimodighet som

kristne å lese om David. Det er mye han gjorde som virkelig ikke var bra, mye vi kan måpe over å lese, men på samme tid viser fortellingene om David at Gud kan bruke helt vanlige mennesker med feil og mangler, mennesker som oss, som møter fristelser og som tar dumme valg i livet. For er det én ting som er helt sikkert, så er det at også vi kommer til å komme til kort, vi kommer til å trå feil og vi kommer til å valg som ikke er etter Guds vilje. Og da får vi, som David, lov til å be om tilgivelse og vi får stole på at Guds løfter står fast fortsatt. Davidfortellingen viser at vi kan komme til Gud med absolutt alt, at han vil ta imot oss med åpne armer og at han kan bruke oss. Hvordan David opplevde Guds nåde i sitt liv – det skinner gjennom i alle de nydelige salmene og tekstene han har skrevet. Vi kan lese disse i Salmenes bok i Bibelen.

Selv om mange av profetene på denne tiden hadde som oppgave fra Gud å finne, og rettlede, kongene som regjerte, var det også mange profeter som pekte fram mot Jesus og hans liv. En «profeti» kan være en profet sitt ord om noe som skal skje. Det er fascinerende å se hvor detaljerte profetier

om Jesus man finner i Det gamle testamentet, og som stemmer med det vi leser om Jesus i Det nye testamentet; alt fra hvor han ble født (Mika 5,1) og til det som skjedde i påsken, da han døde og ble gravlagt (f.eks. Jesaja 53). Gjennom sitt liv oppfylte faktisk Jesus mer enn 300 profetier fra Det gamle testamentet, og 29 av de ble oppfylt på samme dag; den dagen da han døde. Du tenker kanskje: «Kunne ikke Jesus bare oppfylle profetiene med vilje, da, for å virke mer troverdig som den ekte Messias?» Det er mulig han kunne gjort det med noen få av profetiene, men ikke med så mange. Dessuten var mange av profetiene av en slik art at han ikke hadde noen sjans å påvirke det selv, slikt som hvor han ble født (Mika 5,1), og hvordan han skulle dø og gravlegges (Jes 53). Tenk så trosstyrkende dette er!

Når man leser om kongene profetiene i Det gamle testamentet, og om hendelsene i Det nye testamentet på denne måten, ser man hvordan de to delene egentlig henger sammen som én bok, én historie – der Gud har en plan som han gjennomfører gjennom det hele – det er en sammenheng!

Spørsmål

1. Kjenner du til andre eksempler på at Gud velger ut mennesker som ikke er blant de største og mektigste til å gjøre oppdrag for ham?
2. Hvordan tror du det hadde vært å leve som kristen i dag dersom Bibelen kun hadde fortalt om «perfekte» mennesker?
3. Hva var det ved David som, til tross for de tingene han gjorde feil, gjorde at Gud likevel var så fornøyd med han?
4. Hva kan vi gjøre når vi ser at vi har gjort noe galt, eller har tatt valg som er imot Guds vilje?
5. På hvilken måte kan vi si at profetiene i Det gamle testamentet peker mot det som skjer i Det nye testamentet?
6. Hvordan kan vi si at profetiene, og oppfyllelsen av dem, gjør Bibelen og historien om Jesus mer troverdig?

Andre bibellekster

1. Samuelsbok 16,1-13
Jesaja 9,6-7
Mika 5,1-4
Daniel 7,9-14

Ukas utfordring

Kjenner du noen som trenger en oppmuntring? Noen som har hatt en tøff periode eller som har opplevd noe trist? Utfordre deg selv til å vise at du tenker på denne personen. Det kan være gjennom en koselig tekstmelding, et besøk, en invitasjon til en skogstur, ved å bake rundstykker og levere på døren eller andre ting du kommer på.

Praksis

Når vi ber, er det lett å bruke mange ord og bruke tiden til å fortelle Gud hva vi trenger, hvordan vi har det og hva vi ønsker. Men visste du at bønn er en toveiskommunikasjon og at vi ofte kunne brukt mye mer tid på bare å lytte? Det er en krevende øvelse for mange av oss, både i konsentrasjon og tålmodighet. Men det går an å starte i det små.

Sett av 1 min i dag til å være helt stille når du ber. I morgen kan du sette av 2 min og neste dag 3 min også videre. Våg å være stille og våg å være i stillheten. Kanskje opplever du også at Gud prøver å tale til deg?

4

Den nye pakten

Hensikt med samlingen

Forstå sammenhengen mellom den gamle/første pakt og den nye pakten.

Bibel:
Matteus 5,17-20

Input

For å kunne snakke om en ny pakt, må vi først snakke om en gammel pakt, eller den første pakten. Den gamle pakten var den Moses fikk på Sinaifjellet da han mottok de 10 budene og et løfte fra Gud: «Dersom dere nå vil lytte til mine ord og holde min pakt, så skal dere være min eiendom framfor alle andre folk; for hele jorden er min. Dere skal være et kongerike av prester og et hellig folk for meg» (2 Mos 19,5-6). Folket ble altså bedt om å lytte, holde og være lydige mot de 10 bud.

Som dere kanskje husker fra temaet om «Guds utvalgte folk», ble steintavlene med de 10 budene oppbevart inne i det aller helligste i tempelet. Der var Guds nærvær og ingen kunne vanligvis gå gjennom forhenget inn i dette rommet og overleve. Kun én gang i året kunne øverstepresten gå trygt inn og ofre/gjøre soning for israelittenes synder med blodet fra bukker og kalver (3. Mos 16,34).

Da Jesus døde på korset revnet forhenget i tempelet og det ble plutselig fri adgang inn til det aller helligste. I hebreerne står følgende: «Ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget blod gikk han inn i helligdommen én gang for alle og kjøpte oss fri for evig (Hebreerne 9,12).

Det er her den nye pakten kommer inn, ikke som en helt ny pakt som gjør den

gamle pakten ugyldig, men som en oppfyllelse og utvidelse av den gamle pakten.

«Tro ikke at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene! Jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle. Sannelig, jeg sier dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste prikk i loven forgå – før alt er skjedd. Den som opphever et eneste av disse minste budene og lærer menneskene å gjøre dette, skal regnes som den minste i himmelriket. Men den som holder dem og lærer andre å gjøre det samme, skal regnes som stor i himmelriket. Ja, jeg sier dere: Dersom ikke deres rettferdighet langt overgår de skriftlærdes og fariseernes, kommer dere aldri inn i himmelriket.» (Matteus 5,17-20)

Problemet med den gamle pakten var ikke den gamle pakten i seg selv. Den var mer enn god nok, den var gitt av Gud, men problemet var at israelittene til tider gjorde dette til en gjerningsreligion. Det betyr en religion der en forsøker å vinne Guds kjærlighet ved å anstrenge seg nok, gjøre gode nok gjerninger. Ved andre anledninger overså de pakten helt og fulgte hedningenes guder og levemåter.

De 10 bud er fortsatt grunnlaget for den nye pakten, men Gud ønsket samtidig at pakten skulle inneholde en ny forståelse av Guds tilgivende nåde og Den Hellige Ånds

kraft til å leve i dette paktsforholdet. Frelsen har alltid vært av nåde ved tro, også i gammeltestamentlig tid, men israellittene stolte likevel mer på egne gjerninger og laget seg utallige lover og forskrifter som skulle være betingelser for frelsen. En annen stor og viktig forskjell på den gamle og den nye pakten er offermiddelet deres. Mens det var blod fra dyr som var offermiddel for den gamle pakten var det blodet fra Jesus, Guds sønn, som var offermiddelet i den nye.

Det var helt nødvendig for Gud å sende sin sønn, Jesus, til verden; Jesus var en mann som levde i, og oppfylte, den gamle pakten, en mann uten synd og skyld. Ved Jesu død opprettet Gud en ny pakt, der vi får fri

adgang inn til Gud, inn i det aller helligste. Det er ikke fordi vi klarer å leve så bra at vi fortjener det. Nei, det er fordi Jesus fortjente det, men ble ofret på korset for min og din skyld. Jesu blod renser oss fra synd og gir oss et liv i evighet sammen med vår himmelske Far. Den gamle og den nye pakt er altså ikke to adskilte pakter, det er en sammenheng. Jesus kom ikke for å oppheve den gamle pakten, men for å oppfylle den.

Spørsmål

1. Hva mener Jesus med at han ikke er kommet for å oppheve loven eller profetene?
2. Hvordan tenker dere at Jesus oppfyller den gamle pakten?
3. Hvordan kan vi leve etter Guds lov og samtidig ikke gjøre vår tro til en gjerningsreligion?
4. Hvorfor tror du Gud har gitt oss de 10 bud?
5. Vi finner også eksempler på andre formaninger i Bibelen om hvordan vi som kristne bør leve med hverandre – hvorfor tror du Gud ønsker at vi skal følge disse?
6. Hva kan vi gjøre dersom vi ikke klarer å følge Guds gode tanker og «leveregler» for oss mennesker?

Ukas utfordring

Har du en god venn som ikke er kristen, eller noen i familien, en nabo eller andre kjente? Begynn å be helt konkret om at denne personen må få bli kjent med Jesus. Be for personen hver dag og våg å tro at Gud kan forandre mennesker slik at de kommer til tro på Ham.

Andre bibellekster

Lukas 22,14-20
3. Mos 16,34
Hebreerne 9,12

Praksis

Når vi snakker om de 10 bud og andre formaninger fra Bibelen kan vi lett kjenne på utilstrekkelighet som kristne. Da er det så flott at vi kan få legge alt fram for Gud!

Dersom du tenker på noe konkret som du tror Gud vil, men som du ikke klarer å leve opp til, så bruk litt tid til å legge det fram for Gud. Fortell han akkurat hvordan du har det, og be om tilgivelse hvis du har gjort noe galt. Vi har å gjøre med en Gud som elsker oss, som ønsker å lytte til oss og som tilgir oss.

Jesu gjenkomst

Hensikt med samlingen

Forstå at vi kan ha en positiv forventning til Jesus sin gjenkomst.

Bibel:
Matteus 25,31-46
Sefanja 3,14-15

Input

Bibelen forteller oss at en gang skal Jesus komme igjen, og når vi snakker om Jesus sin gjenkomst kan vi alle ha litt forskjellige tanker om hva det betyr. Noen tenker at det blir flott, mens andre kan tenke at det høres litt skummelt ut. En grunn til at noen kan synes det kan høres skummelt ut er at Bibelen forteller om at Jesus skal holde dom når han kommer, han skal dømme både levende og døde (Apg. 10,42). Og dom, det kan vi forbinde med noe negativt, vi forbinder det ofte med straff.

Men en dom kan være mer enn straff. Når vi har eksamen får vi en dom over det vi har gjort, noen vil få en 6-er mens andre kanskje får en 2-er. I en fotballkamp har man en dommer som skal passe på at kampen blir spilt på en god måte, at det blir en rettferdig kamp. Dommen og dommeren er i disse tilfellene ment som en hjelp.

Når vi snakker om at Jesus skal komme igjen, og at dommen skal komme, så er det et godt budskap. Da skal nemlig all undertrykkelse ta slutt, og all ondskap skal bli borte.

Men det er også her alvorret kommer inn i bildet, fordi bibelen forteller oss også at syndens lønn, den er døden (Rom 6,23). Jesus selv er en av dem som snakker tydelig om dette. I Matt 25,31-46 sier han at alle skal bli dømt etter sine gjerninger, vi skal få vår rettferdige straff.

Vi har alle opplevd å bli behandla urettferdig, vi har kanskje opplevd at andre har gjort ting mot oss som ikke har vært bra og vi har opplevd smerte. Men vi alle har nok også gjort ting mot andre som ikke har vært bra for dem, som har gjort dem såret eller triste. Så hvis vi skulle stått foran Guds domstol i egen kraft ville vi alle blitt straffet.

Gud er rettferdig, men Gud er også nådig. Og Gud, han elsker alle mennesker, alle syndere. Og nettopp fordi Gud elsker oss alle så høyt, sendte han sin sønn, Jesus, for å dø på korset og ta vår straff på seg. Vi skal alle bli dømt etter våre gjerninger, men straffen den har Jesus tatt på seg. Vi skal i stedet få ta imot den rettferdigheten som Jesus døde for å kunne gi oss.

Og det eneste som skal til, for å ta imot dette, det er å tro. (Joh. 5,24)

Når Jesus kommer igjen, da skal vi alle fremfor Guds domstol, men ved troen på Jesus, blir vi alle av Guds nåde kjent rettferdig, frikjøpt av Jesus. (Rom 3,22-24)

Derfor kan vi ha positive forventninger til Jesus sin gjenkomst. Å si akkurat hvordan det blir, det kan vi ikke, men Bibelen forteller oss tydelig at Gud skal være med oss, og at død, smerte og sorg, det skal ikke finnes lenger (Joh. åp. 21,1-4). Og vi kan være trygge på at ved troen på Jesus Kristus, og av hans nåde, blir vi kjent rettferdige, frikjøpt i Kristus Jesus. (Rom 3,22-24)

Spørsmål

1. Hva tenkte du om Jesu gjenkomst før i dag?
2. Hva tenker du om at dom og straff ikke trenger å ha en sammenheng?
3. Er det rettferdig at vi kan få slippe å ta straffen vår selv?
4. Hvordan ser du for deg at det blir når Jesus kommer igjen?

Andre bibellekster

Apostlenes Gjerninger 10,42;
Romerbrevet 6,23;
Johannes 5,24;
Romerbrevet 3,22-24;
Johannes åpenbaring 21,1-4.

Praksis

Se for deg at Gud står foran deg med åpne armer. Takk ham for at han elsker deg og for at han døde for deg.

Ukas utfordring

Tenk etter om du noen gang har følt deg urettferdig behandlet, og så tenker du etter om du har behandlet andre på en dårlig måte selv. Prøv å behandle alle du møter på den måten du helst ville blitt behandlet på.

6

Sammenhengen

Hensikt

Se at hele Bibelen henger sammen, og at den er relevant for oss i dag.

Bibel: Hebreerbrevet 12,1-3 Romerbrevet 5,15

Input

Vi er heldige som har Bibelen. Og vi er heldige fordi vi vet at det som står i de biblene vi har nå, det er så å si likt det som sto i originalskriften. Det kan vi vite fordi man har funnet papyrusbiter fra den aller første kristne tiden hvor det står det samme som det som er gjengitt i dagens bibler.

Bibelen kan vi dele inn i to hoveddeler, Det gamle testamentet og Det nye testamentet. I Det gamle testamentet så leser vi om Israels og jødernes historie før Jesus kom, og i Det nye testamentet leser vi om tiden etter at Jesus ble født. Så hvordan henger disse to sammen? Det kan være vanskelig å se sammenhengen mellom Det gamle testamentet og Det nye testamentet.

Da er det greit å tenke på at Jesus er Bibelens sentrum, og at den røde tråden gjennom Bibelens bøker er Guds kjærlighet til menneskene og til verden. Alt henger sammen, og Bibelen er én historie som forteller oss hvordan Gud gjennom tiden har åpenbart seg for verden, og særlig gjennom Jesus.

I Hebreerbrevet 1,1-3 kan vi lese:

«Mange ganger og på mange måter har Gud i tidligere tider talt til fedrene gjennom profetene. Men nå, i disse siste dager, har han talt til oss gjennom Sønnen. Ham har Gud innsatt som arving over alle ting, for ved ham skapte han verden. Han er utstrå-

lingen av Guds herlighet og bildet av hans vesen, og han bærer alt ved sitt mektige ord»

Gud han har alltid vært en Gud som har vært nær, og han har alltid hatt lyst til å være sammen med oss mennesker. I Det gamle testamentet kan vi lese om hvordan vi mennesker levde sammen med Gud, men også om hvordan synden kom inn i verden og menneskene ble adskilt fra det nære fellesskapet med ham. Helt fra den dagen har Gud hatt en plan om hvordan vi mennesker skal kunne komme tilbake.

I det gamle testamentet kan vi lese om hvordan Gud valgte ut Abraham til stamfar for Guds folk, israelittene, og at han sa at fra det folket skulle det en gang komme en konge, Messias. Han skulle fullføre Guds plan, og føre oss mennesker tilbake til Gud. Vi kan lese mange profetier om Messias som skulle komme, og når vi begynner å lese i Det nye testamentet ser vi disse profetiene bli oppfylt gjennom Jesus.

Synden og døden kom inn i verden, og vi ble skilt fra Gud på grunn av ett menneske, Adam. Og på grunn av nåden, og ett menneske, Jesus, kan vi få lov til å komme tilbake til Gud. Fordi Jesus døde for oss, tok på seg vår synd og vant over døden, skapte han en ny relasjon mellom menneskene og Gud.

Abraham ble stamfar til Guds folk, Jesus

gjorde at alle mennesker, ikke bare israelitene, selv om det var disse som ble valgt ut først, kan få være Guds folk nå. Hele Bibelen er Guds kjærlighetshistorie til oss om hvordan han har åpenbart seg for oss, hvordan vi kan komme tilbake til han og om fremtiden.

Bibelen er også en nyttig og relevant bok for oss i dag. I Det nye testamentet kan vi lese om hvordan Jesus levde og om hvordan han underviste mennesker. Vi kan også lese brev som ble skrevet til de første kristne om hvordan de skulle leve livene sine som kristne. Den er relevant for oss i dag fordi vi tror at den forteller oss om hvem Jesus er, den forteller oss om hvem vi

er og den forteller oss om hvordan vi skal behandle andre.

Bibelen er Guds ord, og at den er nyttig for oss i dag, det kan vi lese i 2. Tim 3,16-17: «Hver bok i skriften er innblåst av Gud og nyttig til opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rettferd...»

Den er også relevant for oss i dag, fordi historien enda ikke er slutt. Også vi har en plass i historien. Jesus døde for akkurat deg, og meg, og han vil at alle skal komme til tro på han. Gud bruker oss mennesker til å fortelle andre om hvem han er. (Matt 28, 18-20) Vi har alle en plass i den store historien, og vi kan ha blikket festet på Jesus, og vite at han alltid er med. (Heb. 12,1-3)

Spørsmål

1. Hvorfor tror du det er viktig å lese i Bibelen?
2. Klarer du å se den store sammenhengen mellom Det gamle testamente og Det nye testamentet?
3. Hva tenker du om at Bibelen er Guds ord?
4. Det finnes flere måter å tolke historiene i Bibelen, hva er dine tanker om det?
5. Hvilken plass tror du at du har i den store historien?

Ukas utfordring

Sett av litt tid hver dag og prøv å lese gjennom hele Markusevangeliet

Andre bibellekster

Hebreerbrevet 1,1-3;
Matteus 28,18-20 og
2. Timoteus 3,16-17

Praksis

- Slå opp noen av profetiene på denne siden: <https://itro.no/tema/ti-tydelige-kristus-profetier-i-gt/> og snakk om hvordan Jesus oppfyller disse.

Jakten på sammenhengen®

BIBELIFOKUS

Med bibelen i fokus oppdager vi at vi er Guds barn, forstår vi at Guds kjærlighet gjelder alle,

Skaperen

Sammen

Kirken

Disip

1.-4. trinn

Fokus:
Oppdage at vi er
Guds barn

- Lære å be faste og frie bønner
- Bli kjent med og glad i bibelhistorien
- Oppleve at bibelhistorien er levende
- Lære å dele av det vi har

5.-7. trinn

Fokus:
Forstå at Guds
kjærlighet gjelder alle

- Relatere tro til liv
- Lære å praktisere bønn og tro
- Ta med troa i hverdagen
- Tørre å stille spørsmål
- Få kjennskap til kristne forbilder
- Lære å dele av det vi har

opplever vi at Guds ord er relevant og blir vi inspirert til å leve som disipler av Jesus Kristus.

Sammenhengen

Jesus

Disippelliv

Guds rike

8.-10. trinn

Fokus:
Oppleve Guds ord
som relevant

- Lære å praktisere tro
- Lære å be og lytte til Gud
- Være disipler av Jesus i hverdagen
- Være en del av et kristent fellesskap hvor man kan snakke om tro og liv
- Gjøre en innsats for andre

16+

Fokus:
Leve som disipler
av Jesus Kristus

- Bibelen og hvordan den er aktuell i dag
- Reflektere gjennom samtale
- Ha en arena for å snakke om tro og liv
- Få et personlig bønneliv
- Lære å be for hverandre
- Gjøre en innsats for andre

acta@normisjon.no